

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שצביאות
לאהבת הזולת,
הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש ג תשרי תשע"ב שבת - ירושלים 5:50 תל-אביב 6:05 חיפה 5:56 מוצ"ש - ירושלים 7:01 תל-אביב 7:03 חיפה 7:02 ר"ת 7:41

פרשת האזינו

הכרת הטוב

להכיר טובה למטיבו ולא להיות כפוי טובה!

נלמד מהפסוק: "עם נבל ולא חכם" (פרק לב-ו)

ופירשו המפרשים (רש"י, רמב"ן, דעת זקנים) עם נבל - ששכחו הטובות שעשו להם. והוסיף הרמב"ן: "ולפי דעתי העושה טובות חנים יקרא נדיב, ומשלם רעה למי שהטיב עמו יקרא נבל... ולכן אמרו על נבל הכרמלי כשמו כן הוא נבל שמו ונבלה עמו, כי דוד עשה עמו טובה גדולה... והוא לא רצה לשלם לו גמול ועט במלאכיו ויבזהו... אם כן, יאמר הכתוב, הזאת תגמלו את השם על הטובות שעושה עמכם, עם נבל שהוא משלם רעה תחת טובה". עכ"ל.

אמרו חז"ל (משנת רבי אליעזר פ"ז): "לא נטרד אדם הראשון מגן עדן אלא על כפיות טובה, שנאמר ויאמר האדם האשה אשר נתת עמדי... מבאר הגר"ח פרידלנדר זצ"ל (בשפתי חיים): עצם חטאו של אדם בעץ הדעת לא גרם לגירושו מגן עדן, אלא מה שגרם לכך היה חסרון הכרת הטוב של אדם הראשון באומרו "האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ ואוכל".

ויש לבאר זאת - אומר רבי חיים - כפי ששמעתי מהגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל שהקשה, הלא חז"ל אמרו שאדם הראשון עשה תשובה על חטאו ואם כן מדוע לא השיבו הקב"ה לגן עדן?

וביאר רבי אליהו שאדם הראשון איבד את האמון בו, וגם אחרי תשובתו כבר אי אפשר לסמוך עליו שלא יאכל מעץ החיים. ונראה שזה גם הביאור בדברי חז"ל שאדם הראשון לא נטרד מגן עדן אלא על כפיות טובה. אדם המכיר טובה אפשר לסמוך עליו שלא יבוא לחטוא, כי הלא מכיר הוא בטובתו של הקב"ה וברוב חסדיו, ולא יעיז להמרות את פיו.

וכן מצינו - מוסיף רבי חיים - שעיקר כעסו של הקב"ה על חטאי האדם הוא על מדת "כפיות טובה" שיש בעשיית החטא. כמו שכתוב (בפרשתנו) "הלה' תגמלו זאת עם נבל ולא חכם הלא הוא אביך קנן הוא עשך ויכוונך". כינה הכתוב את כפויי הטובה "נבל", כלומר: הפגם בחטא הוא כפיית הטובה, אחרי כל כך הרבה טובות שעשה הקב"ה עם ישראל, זוהי נבלה, ומלבד זאת יש בזה גם טפשות, "עם נבל ולא חכם".

"מעיל שמואל" - כהכרת הטוב

הגאון רבי שמואל אהרן יודלביץ זצ"ל, היה נער יתום וגלמוד, עני ואביון, עוד בטרם הגיעו לגיל בר-מצוה. הוא נכנס ללמוד בת"ת עץ חיים, והצדיק רבי אריה לוי זצ"ל שהבחין כי הנער בודד וחסר כל, קירבו ואירחו בחמימות, מדי יום, לסעודת הצהרים בביתו.

כאשר קרב יום כניסתו לעול מצוות, קנה לו רבי אריה תפילין, וזוגתו הרבנית תפרה לו מעיל כ"דורות דרשה"... "הן קוראים לו שמואל, ושמי חנה" - אמרה - "ועליהם נאמר בספר שמואל: "ומעיל קטון תעשה לו אמו". אעשה לו, איפוא, מעיל... עיני שמואל אהרן זהרו: מעיל יהיה לו, כמו נער בר מצוה רגיל, שאינו יתום!

כיוכל שנים לאחר מכן, בהיותו ראש ישיבה ומרביץ תורה, רב ופוסק, והוציא את ספרו הגדול, קראו בשם: "מעיל שמואל" - כהכרת טובה! כהבעת תודה! על שם אותו מעיל, על שם אותה מתנה, על שם נותנת המתנה...

מעילו של שמואל

מיהו אותו שולח?

כאשר שהה הגאון מטשעבין רבי דב בעריש וויידנפלד זצ"ל בעיר לעמברג בתקופת מלחמת העולם השניה, קיבל חבילה של מזון מיהודי אלמוני אשר לא הכירו. החבילה הייתה בתקופה ההיא למקור המחיה של כל משפחת הרב. במשך כל התקופה ההיא לא פסק רבי דב בעריש להתעניין ולברר מיהו אותו שולח, אך העלה חרס בידו...

לא שקט הגאון עד שש שנים לאחר המלחמה מלברר כל העת מיהו זה השולח, עד שנודע לו סוף סוף כתובתו של הלה בלונדון, אר"ז שיגר לו מכתב תודה מקירות ליבו.

בצילו חמדתי

מכון "אהבת אמת" ומערכת "איש לרעהו" מאחלים לכל קוראי העלון ולכל בית ישראל שנה טובה, שנת אהבה ואחוה שלום ורעות בין איש לרעהו

ליטול עצה מזקני הדור - חכמי התורה, קודם כל פעולה חשובה וגורלית!

נלמד מהפסוק: "שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך" (פרק לב"ז)

ודרשו חז"ל על הפסוק: "לך ואספת את זקני ישראל" (שמות ט"ז) לעולם זקנים מעמידים את ישראל [לתת להם קיום בעצתם הנבונה והישרה] אימתי ישראל עומדים? כשיש להם זקנים. למה כשהיה בית המקדש קיים היו שואלים בזקנים שנאמר "שאל אביך ויגדך זקניך ויאמרו לך" שכל מי שנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל (מד"ר שמות ג"ח). עוד אמרו חז"ל: נמשלו ישראל לעוף, מה העוף הזה אינו פורח בלא כנפיים, כך ישראל אינם יכולים לעשות דבר חוץ לזקנים (מד"ר ויקרא י"ח).

מהיכן כוחם המופלא של חכמים לחזות את הנולד?

ראייתם הבהירה והחודרת למרחוק של זקני הדור - חכמי התורה, היא למעלה מיכולתנו והשגתנו. לפיכך אין לנו אלא להשתמש בראייתם ולהשען על עצתם הנובעת מראייתם הזכה. כי על כן נקראים המה "עיני העידה". לפי שהם לנו לעיניים. והעושה כעצתם מובטח לו שאינו נכשל.

שואל הגרא"א דסלר זצ"ל (בספרו **מכתב מאלהו ח"א**): במה גדול כוחם של חכמי התורה להגיע לטהרת הלב כזו? ומהיכן נובעת ראייתם הבהירה והזכה?
משיב הרב דסלר: "על ידי שספגו את התורה לתוך ליבם והתדבקו בה בכל עצמותם! כי התורה הקדושה - תורה אמת היא, מן השמים היא, מורם לאין ערוך מצמצום האדם ונגיעותיו. דעתה והשקפתה טהורות לגמרי מכל ערפלי התואר המאפילים בעד ראייתנו".

על כח ראייתם של גדולי ישראל לחזות את הנולד, אמר הגה"צ **רבי שלמה וולבה זצ"ל** (בספרו **עלי שור - ח"ב**) את הדברים הבאים: "כאשר גדולי גאוני ישראל חרצו משפט בשאלות הזמן, היו רואים בפיקחותם את הנולד אשר קטנים קצרי ראות לא ראו. ויש אשר עשרות בשנים אחרי שחיו דעתם, נוכחים גם קטנים לראות עד כמה הם צדקו. אבל שלומי אמוני ישראל מאמינים בהם גם בטרם יראו. **אולם**, לא לכל אדם מישראל עומד החוש של אמונת חכמים, ולעתים באורך הגלות רבה המבוכה. ואם החוש והאמונה נחרתו בכלל ישראל עוד מהר סיני, היאך לא יעמדו בזה בכל הדורות..."

המסקנה העולה מכל האמור: אף אם נדמה לנו שעצתו של החכם תמוהה ואינה מתיישבת עם דרך הטבע. עלינו לדעת כי רואה הוא מה שאין אנו יכולים לראות, ובנוסף לכך יש לו את הסייעתא דשמיא להצליח בעצתו

דוגמא לכך הביא הגרי"מ **פיינשטיין זצ"ל** מעצתו של יוסף הצדיק במצרים, לקבוץ אוכל שבע שני השובע ולשמור לשבע שנות הרעב, שלכאורה היאך תצליח עצה זו עפ"י דרך הטבע, וכי אפשר להחזיק ולשמור מזון מספר שנים? למרות זאת קיבל פרעה את עצתו, לא בגלל שהיא הגיונית, אלא משום שיוסף הוא "איש אשר רוח אלוקים בו" ויש לו סייעתא דשמיא, וממילא מובטחת הצלחתו.

זקן שקנה חכמה...

פעם באה נערה לפני הגאון רבי חיים סלובייצ'יק זצ"ל לשאול על כשרותו של עוף. כשבדק רבי חיים את העוף ולא מצא בו כלום, צוה על הנערה, להביא עוף שני מן הבית. עשתה הנערה כמצותו והביאה את העוף השני, ואכן, נמצאה בו טריפה והטריפהו.

תמהו הדיינים: האם רוח הקודש לבשתה? ברם רבי חיים מיהר לפזר את ענני התמיהה באומרו: הגיוני אמר לי, שעוף שאין בו שמץ שאלה, אין שואלים עליו את הרב. לפיכך, היה ברור לי, שאין השאלה חלה על עוף זה, ומן הסתם נשאר העוף שעליו השאלה, בבית...
יחידי סגולה

רואה את הנולד...

כאשר שהה כ"ק האדמו"ר מגור - רבי שמחה בונם זצ"ל (בעל הלב שמחה) בפולין בשנת תרצ"ט, ערב פרוץ מלחמת העולם השנייה, הגיע אחד האברכים להפרד ממנו, לקראת צאתו להפליג בספינה לארץ ישראל. הדבר היה בעיצומו של הקיץ, ורבי שמחה בונים העיר לאותו אברך, כי יטול עמו שופר לדרך. הלה השיב, כי בראש השנה אמור הוא כבר להיות בארץ. אולם הרבי עמד על דעתו.

כעבור מספר ימים, חזר האברך, כולו אחוז התפעלות וסיפר לרבי שמחה בונם, כי זה עתה נודע לו על שינוי בתכנית, אשר על פיו יפליג באניה אחרת, האמורה אכן להגיע ארצה לאחר ראש השנה...
לבם של ישראל

עצה טובה קא משמע לן...

באחד הימים שלפני חג הסוכות, הגיע אל מו"ר הגאון רבי ישראל זאב גוסטמאן זצ"ל, אברך ממקורביו, ובידו אתרוג שמתעתד לקנות. הוא ביקש לשמוע את חוות דעתו של הרב על כשרותו והידורו של האתרוג. הרב גוסטמאן התפעל מאוד מהידורו של האתרוג ושאל את האברך "כמה יעלה לך אתרוג זה?" נקב האברך במחירו הגבוה של האתרוג.

הגרי"ז גוסטמאן שהכיר היטב את האיש ואת ביתו, אמר לו כהאי לישראל: "לו אך תשמע לעצתי, תחזיר את האתרוג, ותקנה אתרוג אחר בחצי המחיר ממנו, אף כי פחות מהודר, ובשאר הכסף שישאר בידך תקנה בגד לאשתך לכבוד החג..."

מפי הרה"ג רבי ראובן כץ שליט"א

עצתו של חכם היהודים...

מעשה במלך מצרים שהזהיר את המלכה שלא תתרחץ במי המעיין הזורם בחצר המלוכה. לאחר שראה שהיא ממרה את פיו נשבע שאם עוד פעם אחת תמרה את פיו ותרחוץ במי המעיין יגרשנה. המלכה לא צייתה גם עתה לדברי המלך והתרחצה במי המעיין.

המלך שלא רצה לגרש את המלכה, אמו של ילדיו, פנה לקאדי וביקש את עזרתו. אולי יש לו עצה היאך יוכל להמנע מלגרש את המלכה ובכל זאת לא לעבור על שבועתו. אמר לו הקאדי שעל פי דתם המלכה מגורשת ואין שום עצה. אך אולי יפנה ליהודים אולי להם יש עצה.

פנה, איפוא, המלך לרבה של מצרים, והוא שלח את השאלה למהרי"ל דיסקין זצ"ל. השיב לו המהרי"ל עפ"י הגמרא (עבודה זרה מז.) שם מבואר שהמשתחוה למי מעין אין המים שלפניו נאסרים, משום שהמים להם השתחוה כבר עברו להם והמים הזורמים עכשיו במעין הם מים אחרים.

לפי"ז, מצא המהרי"ל עצה למלך שאינו צריך לגרש את המלכה משום שבאמת לא עברה על מצוותו והשבועה לא חלה, שכן המלך נשבע שאם תרחץ במי המעיין האלו [שהיו בשעת שבועתו] אזי יגרשנה, ואילו היא רחצה במים אחרים ולא באותם מים שאסר עליה להתרחץ בהם. שמח המלך על פתרון הבעיה וכולם הודו ושיבחו את חכימא דיהודאי על חכמתו הגדולה.

חשוקי חמד

הגומל חסד לזולתו מרבה זכויות לעצמו ולכלל העם!

נלמד מהפסוק: "לו חכמו ישכילו זאת יבינו לאחריהם" (פרק לב-כט)

ואמרו חז"ל (בספרי): "אילו נסתכלו ישראל בדברי תורה שניתנה להם, לא שלטה בהם אומה ולשון. ומה אמרתי להם, קבלו עליכם עול מלכות שמים והכריעו זה את זה ביראת שמים והתנהגו זה את זה בגמילות חסדים". ובירושלמי (פאה פ"א ה"א) דרשו חז"ל בפסוק להלן (לבי"מ) "כי לא דבר רק הוא מכם" - זה תלמוד תורה... "ובדבר הזה תאריכו ימים" - זו גמילות חסדים.

זכותה הגדולה של גמילות חסדים שמגינה משכחת התורה

מספרים חז"ל בגמרא (בבא מציעא פה:): כשהיו רבי חנינא ורבי חייא מתנצחים זה עם זה בהלכה, אמר רבי חנינא לרבי חייא: וכי עמי אתה מתנצח, הרי אילו תשתכח ח"ו תורה מישראל, הייתי מחזירה בפלפולי! השיב לו רבי חייא אני עושה לתורה שלא תשתכח מעיקרא.

מה היה עושה רבי חייא? זרע זרעוני פשתן וקלע ממנו רשתות וצד בהם צביים והאכיל בשרם ליתומים, ומעורותיהם הכין מגילות קלף וכתב עליהם חמשה חומשי תורה ולימד בהם ילדים. ובכך עשה שלא תשתכח תורה מישראל. ועל כך אמר רבי הקדוש: "כמה גדולים מעשי חייא".

וביאר רבי יוסף חיים מבגדד חז"ל (בספרו בן יהודיע), מדוע האכיל רבי חייא את היתומים מבשר הצביים? משום שרצה בזה לשתף את מצוות לימוד התורה עם מצוה נוספת של גמילות חסדים וצדקה, כדי שתגין עליו מצות גמילות חסדים וצדקה, שיביא לימוד התורה לידי גמילות חסדים.

עוד מבאר הבן יהודיע, במה נחלקו רבי חנינא ורבי חייא? ובאיזו נקודה וסברה התווכחו ביניהם? אלא רבי חנינא היה עוסק רק בתורה יומם ולילה ולא בגמילות חסדים, אך רבי חייא הייתה דרכו לעסוק גם בגמילות חסדים בגופו. ובסברא זו נחלקו, שרבי חייא אמר לרבי חנינא: לא טוב אתה עושה בזה שאתה מונע עצמך לגמרי מגמילות חסדים, אלא עליך לאחוז בשניהם. ורבי חנינא אמר להפך, שלא טוב לבטל מעסק התורה אפילו לרגע. והביא חיזוק לדבריו מכך שע"י שיהיה חריף וכו' בתורה, יוכל להחזיר הלכות שישתכחו ח"ו, על ידי פלפול.

ואילו רבי חייא השיב לו כי גמילות חסדים שכרה כה גדול שמגין שלא ישתכחו הלכות מישראל, וממילא לא יהיה צורך להחזירם בפלפול. והוכיח לו זאת בתיאור מעשיו כיצד משלב את גמילות החסדים עם עסק התורה ואז ראויה גמילות חסדים כזו להגן שלא תשתכח שום הלכה מחכמי ישראל.

כשאדם אינו עוסק בגשמיות שלו - רואה הוא את זולתו.

בהפטרות יום הכיפורים הבעל"ט נקרא את דברי הנביא (ישעי' כחג) שכלל ישראל שואל את הקב"ה: "למה צמנו ולא ראית עינינו נפשנו ולא תדעי..." והשי"ת עונה לכלל ישראל (שם ה"ז) "הכזה יהיה צום אבחרהו יום ענות אדם נפשו... הלזה תקרא צום ויום רצון לה'... הלא פרוס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית... אז יבקע כשחר אורך..."

והיה הגה"צ רבי חיים ברים חז"ל מבאר את דברי הנביא ואומר במתק לשונו את הדברים הבאים: הקב"ה אינו חפץ בעינוי לשם עינוי. לא זה עיקר כוונתו. אלא רצונו שמתוך הצום והעינוי תתעורר נפש האדם. ולא יזה ענין צריך האדם להתעורר? לפרוס לחמו לרעב ולהכניס לביתו עניים מרודים! זהו היום הקדוש - יום הכיפורים! כשחסר ענין זה הרי חסר העיקר מהנשמה של יום הכיפורים. ואם פסגת כל השנה כולה הוא יום הכיפורים, הרי שפסגת יום הכיפורים - אומר הנביא - הוא פריסת לחמך לרעב וכו'.

נמצא, איפוא, שפסגת כל החיים הרוחניים שהאדם יכול לתת להקב"ה ממה שחננו, אין זה אלא החסד הזה של "פרוס לרעב לחמך ועניים מרודים תביא בית".

על ביאור זה נשאל רבי חיים ברים: אם לפי דבריו עיקר הצום הוא החסד, אם כן למה לא נקבע יום זה מעיקרא ליום של חסד, ולמה קבעוהו ליום של צום ותענית.

השיב רבי חיים: נקוט כלל זה בידך, כשהאדם אוכל ושותה אזי רואה הוא רק את עצמו ולא את זולתו, אבל כשאין האדם שרוי בתוך עצמו, ואינו עוסק בגשמיות שלו, הרי הוא רואה את זולתו, את העניים ואת הרעבים... (עפ"י שנות חיים)

חסד בגופו...

פעם נכנס הרה"ג רבי חיים זייצ'יק חז"ל לביתו של רבינו הגרא"מ שך חז"ל ובישר לו שזכה לארס את בנו. לאחר שבירך אותו הרב שך בברכת מזל טוב חם ולבבי, שאל אותו למעשה: מה אוכל לעזור לך? האם יש לך מספיק כסף לכל ההוצאות?

התברר שנגע בנקודה רגישה. האיש אמר בפנים מכורכמות כי אין לו מספיק כסף, וכי הוא זקוק להלוואה. הוא הוסיף ואמר שידוע לו על גמ"ח בירושלים שעוזר לחתנים, אך ברור לו כי אם הוא יפנה, יושבו פניו ריקם. לעומת זאת אם ראש הישיבה יפנה בעבורו, יתנו לו הלוואה ללא עיכובים.

השיב לו הרב שך: "בעוד מספר ימים אהיה בירושלים לאסיפה מסויימת ואז אנצל את הזמן לשוחח בעניןך עם מנהל הגמ"ח. רבי חיים נחרד, הוא ידע היטב עד כמה יקרה כל שניה מזמנו של הרב שך ללימוד התורה, ולכן מיהר להגיד: "ראש הישיבה לא צריך לעלות ולשוחח עם בעל הגמ"ח פנים אל פנים, אפשר לעשות זאת דרך הטלפון". הביט בו הרב שך בתמיהה רבה ואמר: "אם אני הייתי צריך הלוואה מה הייתי עושה? האם הייתי פונה דרך הטלפון או בא אליו אישית? כפי שאני נוהג כלפי עצמי כך אני נוהג כלפי אחרים".

חלפו שלושה ימים. אל חנותו של רבי חיים זייצ'יק נכנס מאן דהו ומודיע כי הרב שך ממתין בחוץ... עזב רבי חיים עיסוקיו ורץ בבהלה החוצה לשאול מה הביא את רבו עד הנה...

אמר לו הרב שך: רציתי להגיד לך שהייתי אצל בעל הגמ"ח, שוחחתי איתו והוא אמר לי שיעשה כל מה שתבקשו. עשה את החשבון ותיטול את ההלוואה לה אתה זקוק!

האיש הודה מקרב לב, אך שאל: "וכי את הבשורה הזו לא יכל ראש הישיבה להגיד לי בטלפון?" לא הבין הרב שך את השאלה: "אתה הרי ממתין לתשובה ממני. וכי יעלה על הדעת שיש לי תשובה ולא אגייע לתתו לך אותה באופן מושלם?"

מזן הרב שך

חסד של מוצאי יום הכיפורים...

בעיצומו של יום הכיפורים כאשר הגה"צ רבי מרדכי צוקרמן חז"ל היה בדרכו לתפלת מנחה, פגשו הדיין רבי אברהם שאר ישוב חז"ל ושאלו: "אנא יאמר לי מה 'קבלה' טובה ראוי לקבל בטרם היום יפנה בעוד שערי שמים פתוחים?"

הרהר רבי מרדכי והשיב: "הלא סיפרת לי לפני ימים אחדים כי אשתך איננה בקו הבריאות, וביקשת ממני, שאתפלל עליה... קבל, איפוא, על עצמך לעשות את החסד הזה, שהיום מיד בתום תפלת ערבית תזדרז לשוב לביתך להבדיל, כדי להקל על אשתך את הצום".

ואכן כך עשה רבי אברהם, שלא כהרגלו כל השנים. מיד לאחר תפלת נעילה יצא רבי אברהם למנין שבו התפללו מהר יותר - דבר שהפליא את המתפללים בהכירם אותו כמי שתפלתו מתון מתון. מיד בתום התפלה הזדרז ועלה לביתו, הבדיל על הכוס ושברו את הצום.

הרבנית שאר ישוב הרעיפה תודות וברכות על מי שגרם לבעלה להזדרז, שכן, כפי שהתבטאה "כל רגע נוסף של תענית היה עלי קשה ביותר"... כששמע זאת רבי מרדכי שמח שמחה גדולה ואמר: "אם תפילותי עזרו לה אינני יודע... אבל לפחות אני יודע שבזה וודאי עזרתה לה..."

יחיד ודורו

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

"סוכת שלומך"

סוכות תשס"ז

הביטחון בו נאמרו הדברים החליפו את סימני השאלה בסימני קריאה, והזרימו אדרנלין לדם לקראת ההתארגנות הגדולה (אין ספק; הילדים - ובפרט הקטנים שבהם - נהנו מעצם הרעיון...)

כעבור יומיים כבר שהתה המשפחה בבית החדש, כאשר בחוץ ניצבת על תילה הסוכה המהודרת. אכן, לא קלים היו ימי החג - אך השמחה והרוממות גברו שבעתיים. לא הייתה זו סתם סוכה, אלא 'סוכת שלומך' שנבנתה לא מדפנות עץ - אלא מפיסות של מסירות!

הסיפור המדהים הזה לא מסתיים ב"הפי אנד" בסגנון: "כאשר פירק הרב ו. את הסוכה גילה מעל הסכך ביצה של זהב"... יתירה מכך; גם לקראת השנה הבאה לא ה' נראה שהשכנים המזורים מהקומה השלישית מתכוונים להכריז הפסקת אש ומשפחת ו. "היגרה" שוב לחג הסוכות!

היופי של הסיפור אינו בסוף שלו, אלא באמצע שלו!

* * *

בתפילת 'השכיבנו' אנו מבקשים "ופרוש עלינו סוכת שלומך", מה הקשר בין 'סוכה' ל'שלום'?

מבאר בעל 'ארך אפים' כך: העצה הטובה ביותר בעולם להימנע ממריבות, היא כאשר יפנים לעומק את **אפסיות וארעיות** ענייני העולם הזה.

הרי אנשים שואלים את עצמם "כיצד אני אוכל להימנע מלכעוס על הזולת, גם כאשר הוא העליב אותי?" "כיצד אמנע ממריבה גם כאשר הוא פגע בי עד עמקי נשמתו!?"

אומר ה'ארך אפים' שהעצה הטובה ביותר היא שהאדם יקבע זמן מידי יום ביומו, בו ילמד ויתבונן עד כמה כל ענייני העוה"ז בהבל יסודם ורק זה יתן לו את הכח לעמוד בניסיון! הוא מוסיף ומספר **מניסיונו האישי**: "זה הרבה שנים יגעתי לחפש עצות לנפשי על סבלנות וענוה, ומכולן לא זכיתי לראות תועלת כל כך" כמו מעצה זו!

כעת מובן הקשר שבין 'סוכה' ל'שלום': הסוכה היא "ארעי", וכנודע שכל מהותה מסמלת ומרמזת את אפסיות ענייני העולם הזה. ממילא, כאשר מפנימים זאת, לא מגיבים על פגיעות הזולת, ומתרבה השלום!

אנחנו כותבים זאת כתיאוריה יפה, אך הרב ו. הוכיח **בגופו ובנפשו** כיצד הפכה סוכתו ל"סוכת שלום"!

במוצאי היום הקדוש הבא עלינו לטובה, נתחיל כולנו בהקמת הסוכה. נשתדל שהמצווה החביבה הזו לא תפגע באף אחד משכנינו, לא נרעיש בשעה מאוחרת, לא ניקלע למחלוקת על מיקום הסוכה לעומת סוכת השכן וכדו'.

ויהי רצון שהקבלה הטובה הזו תצטרף ליתר זכויות עם ישראל שיתברך כולו בגמר חתימה טובה!

נשלח ע"י משפחת ג. רמות ירושלים

"הרחמן! - - הוא יקים לנו! - - את סוכת דוד, הנופלת!" הדי השירה פרצו ועלו מתוך סוכתה של משפחת ו. כאשר לפתע הצטרפו לשירה "תופים" בלתי קרואים: בום! בום! בום!

קולות החבטה גדעו באחת את השירה העליזה.

משפחת ו. מתגוררת במרכז הארץ- הרחק מטווח הקאסמים. משהרימו הנוכחים בסוכה את עיניהם גילו כי שוב מהווה סוכתם תחליף לפח הזבל השכונתי עבור דיירי הקומה השלישית... הם, האחרונים, החליטו להקל מעליהם את הטרחה הכרוכה בירידת שלוש קומות - עד מיכל האשפה הקרוב. במקום זאת הם מנסים את כוחם בצליפת השקיות מלמעלה. אם זה קולע למיכל האשפה טוב, ואם לא - כנראה שגם טוב...

"הסוכה שוב נפסלה!" נאנח הרב ו. ופנה להביא את הסולם. תוך דקות ספורות כבר עמד בראשו בעודו עמל לסלק בזריזות את המפגעים, ולהשליכם למקומם הראוי (ולא! הוא לא חשב שמקומם הראוי הוא בפתח ביתם של המשפחה מהקומה השלישית...)

במשך ימי החג חזרה התופעה ונשנתה מספר פעמים, כשלמשפחת ו. נגרמת השבתת שמחת החג ועגמת נפש מרובה. כל ניסיונותיהם להניא את השכנים ממנהגם הלא מתורבת - לא הועילו. כנראה שהרגל בן שנה תמימה לא עוקרים בשבוע אחד. "הפצצות" המשיכו לצנוח פעם לפח הסמוך, ופעם לסוכה - הסמוכה עוד יותר.

* * *

ערב סוכות תשס"ח

הרב ו. נכנס הביתה ומכריז: **"השנה אנחנו יוצאים לדירת עראי - לא רק במובן של סוכה, אלא כפשוטו!"** אשתו שמעה את ההכרזה, והבי-נה מיד שהוא לא מתכוון לנסוע לנפוש במלון עם עשרת ילדיהם... אז למה הוא כן מתכוון!?

"דברתי עם חבר שמתגורר ברחוב הסמוך" המשיך לפשוט את סימני השאלה שהתפזרו סביב הכרזתו המפתיעה "הוא ומשפחתו נוסעים מביתם לכל החג, והם מוכנים בשמחה שנסעה בביתם. נוכל להקים שם סוכה מהודרת ולשמוח בחג - הרי לא ייתכן להעביר את כל ימי 'שמחת בחגך' בחדרה לקראת צניחת שקית הזבל הבאה!..."

"ומה יהי עם הילדים? הבגדים וכל הנדרש? לארוז הכול למשך שבעה ימים ולצאת?" חרדה הייתה מהולה בקולה של אשת חילו, מעצם המחשבה על התקפלות מהבית עם עשרה ילדים בלי עין הרע.

"בוודאי זה לא יהי קל" גילה הרב ו. הבנה אך המשיך לחתור למטרה "אך האם כל זה לא כדאי על מנת שלא לחדש את הריב והמחלוקת שגורמות שקיות הזבל? אני משוכנע בכל לב שבזכות שנמנע צער ומחלוקת מחוץ לכותלי ביתנו - כך יעזור הקב"ה ולא נדע מצער ומכאוב בתוך ביתנו!"